

Pareltjes

infoblad van het Foto- en Documentatiecentrum Rossum
(onder auspiciën van de Dorpsraad van Rossum)

nummer 6, juni 2021

Een muurschildering in het Antonie Weijgertzeplein

Jonge ouders, maar ook opa's of oma's, brachten hun peutertjes soms naar peuterspeelzaal De Speeltol. Tot enkele jaren geleden was die gevestigd in een aantrekkelijk pand tussen de Hogeweg en de Nieuwe Kruisstraat, enigszins verscholen achter de bebouwing van het Van Tielenhof. Het is weliswaar recente geschiedenis, maar niet iedere Rossummer zal ervan op de hoogte zijn dat er zich op de speelplaats een prachtige muurschildering bevond die de tuin opfleurfde. Deze muurschildering is na de overname van de peuterspeelzaal door de voorschoolse opvang helaas verwijderd. We tonen hier twee zwart-wit foto's van deze kleurige muurschildering:

Wie kan ons zeggen wanneer deze muurschilderingen zijn gemaakt en door wie? We zijn ook benieuwd hoe deze muurschilderingen tot stand zijn gekomen. Bel daarover iemand van het Foto- en DocumentatieCentrum: Hans ter Heege (661586), Henk Wijgerse (661657) of Jelmer aan den Toorn (06 55702427).

Heeft Rossum ooit een centrum gehad?

Waar bevond zich in vroeger tijd het centrum van ons mooie dorp Rossum? Veel dorpen hadden een centrum, maar Rossum niet. Veel Rossummers woonden langs de Maasdijk en in de Koningstraat, die in de volksmond Singel werd genoemd. Oudere Rossummers gebruiken die naam voor de Koningstraat nog steeds. Maar de openbare school en de hervormde kerk stonden niet in dat gedeelte van het dorp, maar aan de Slotselaan bij de dijk naar sluis Sint Andries. Die omgeving werd Moleneind genoemd. Daar stond de molen waar de boeren hun graan brachten om te laten malen. De graanmolen stond op de Waaldijk. Hij is op 26 februari 1799 door ijsgang op de Waal verwoest.

In Rossum bevond zich een 'Heerlijkheid'. Baron Van Randwijck stond er aan het hoofd van. In het oostelijk deel van de gemeente stond ook Het Slot. Je zou kunnen zeggen dat Rossum dus eigenlijk uit twee delen bestond. Het westen, waar de meeste Rossummers woonden, en het oosten waar de gebouwen van de Heerlijkheid stonden. Rossum was al in het begin van de negentiende eeuw een zelfstandige gemeente. Het gemeentehuis van Rossum bevond zich op de plaats van het voormalige Groene Kruisgebouw. Dit gebouw zien we op deze recent gemaakte foto. De restanten van het logo van het kruisgebouw zien we nog in de muur onder het balkon zitten.

Op die plaats in het dorp was vroeger een pleintje, waarop ook de muziektent van het dorp stond. Op de foto hieronder zien we een gedeelte van dit pleintje, met enkele bomen voor het toenmalige gemeentehuis en de muziektent. De foto komt voor op een ansichtkaart uit omstreeks 1925. Op deze kaart staat vermeld dat de foto de kom van het dorp laat zien. Als je goed kijkt, lijkt het alsof er in die tijd nauwelijks of geen bestrating in Rossum was. De ingang van het gemeentehuis was toen nog op straatniveau. Later werd er een

trap met een bordes voor het gebouw gezet, waardoor de ingang op de eerste verdieping werd gesitueerd. Onder de trap bevond zich toen de ingang voor de afdeling 'gemeentewerken'. Er was op de begane grond ook nog een politiecel, waar de Duitsers in de Tweede Wereldoorlog gebruik van maakten. Het gemeentehuis is na de Tweede Wereldoorlog - in de jaren '50 - afgebroken; het nieuwe gemeentehuis werd, na een ingrijpende verbouwing, in Het Slot gevestigd.

Zijn er Rossummers die zich de oude situatie van dit plein voor het gemeentehuis nog herinneren? En kunnen ze er iets over vertellen? Of anders kunnen misschien hun kinderen zich verhalen van hun ouders herinneren over hoe het rond 1925 - en de jaren daarna - in Rossum toeling. We horen die graag. We willen die verhalen vastleggen. Daarom komen we naar u toe voor een interview. Henk Wijgerse (661657), Hans ter Heege (661586) of Jelmer aan den Toorn (06 55702427).